

5. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 2. Ünite

Hazırlayanlar: Hatice Aydın & Egemen Doğan

Namaz ibadeti nedir?

Namazın Anlamı ve Önemi

İslam dinin en önemli ibadeti Namaz ibadetidir. Namaz, mümini Allah (c.c.) katında yücelten ve manevi olarak O'na ya kınlaştıran bir ibadettir. Namaz ibadeti kelime-işhadetten sonra İslam'ın en önemli esasıdır. Namaz erginlik çağına ulaşmış her müslümana farz olan ibadettir. Namaz, Allah'a kulluğun en önemli ifadesidir.

Namazın Farz Olma Şartları

- Müslüman olmak
- Akıl sağlığına sahip olmak
- Ergenlik çağına gelmiş olmak

Namaz Çeşitleri

Farz, Vacip ve Nafile Namazlar

Farz Namazlar

Farz namazlar Yüce Allah'ın, kılınmasını kesin olarak emrettiği namazlardır. Farz namazları, akıl sağlığı yerinde olan, ergenlik çağına ulaşmış her Müslüman'ın kılması zorunlu olan namazlardır. Sabah, öğle, ikindi, akşam ve yatsı vakitlerinde kılınan bu namazların kasıtlı olarak terk edilmesi büyük günahtır.

Vacip Namazlar

Farz kadar açık ve kesin olmakla birlikte kılınması emredilen namazlara vacip namaz denir. Ramazan ve Kurban Bayramları-nda kılınan bayram namazları ve yatsı namazından sonra kılınan vitir namazı, vacip namazlara örnektir.

Nafile Namazlar

Hz. Peygamber'in farz veya vacip olanlar dışında kıldığı namazlara nafile namazlar denir. Beş vakit farz namazın öncesinde veya sonrasında kılınan namazlar, ramazan ayında yatsı ile vitir arasında kılınan teravih namazı, geceleri kılınan teheccüt namazı nafile namazlardandır. Nafile namazlara sünnet namaz da denir.

Namaza Farzları

A) Namazın Şartları (Dışındaki Farzlar)

Namazın şartları namaz esnasında olmayıp, namaza başlamadan yapılması gereken farzlardır.

- **Hadesten Taharet**

Hadesten taharet, namaz için gerekli olan bir temizliktir. Abdes, gusül veya teyemmüm abdestlerinden birini almak bu şartın gereğidir.

- **Necasetten Taharet**

Necasetten taharet, vücudun, namaz kılınacak elbisenin ve namaz kılınacak yerin temiz olmasıdır.

- **Setr-i Avret**

Vücutta dinen örtülmesi gereken ve başkaların bakmasının haram oldu yerlerin kapatılmasına denir. Örtülmesi gereken yerler erkeklerde, göbük ile diz kapağı arasındır. Kadınlarda ise yüz, eller ve ayaklar haricinde kalan vücudun geri kalan kısmıdır.

- **Vakit**

Vakte bağılı olarak kılınan namazlarda vaktin girmesini ifade eder. Günlük beş vakit namaz buna örnektir. Bu namazlar bir vakte bağılı olarak kılınmaktadır.

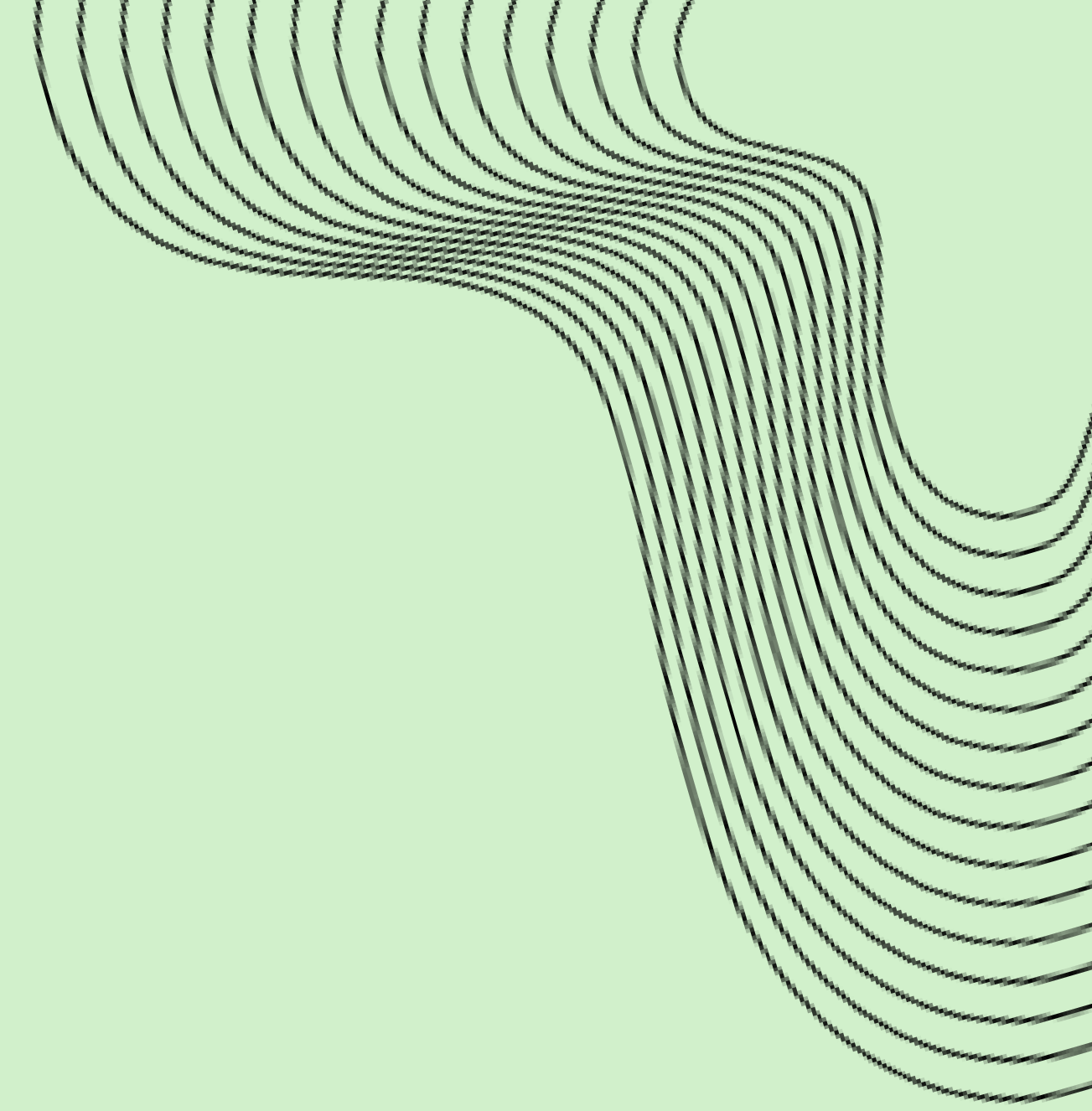
- **İstikbal-i Kible**

Kibleye yönelmektir. Namaz kılacak kişi namaza başlamadan önce kibleye doğru durmasıdır.

- **Niyet**

Niyet, yalnızca Allah rızası için kılınan namazı belirtmektir. Namaz kılacak kişi hangi namazı kılacağını belirterek namaza niyet eder. “Niyet ettim sabah namazının farzını kılmaya” şeklinde söylenmesi buna örnektir.

Namaza Farzları

B) Namazın Rükünleri (İçindeki Farzlar)

Namazın rükunları namaz esnasında yapılan farzlardır.

- **İftitah Tekbiri**

Namaza başlarken” Allahüekber” denilmesidir.

- **Kıyam**

Her rekatta Kuran-ı Kerim’de okunması gereken ayet miktarınca ayakta durmaktır.

- **Kıraat**

Kıyamdayken Kuran-ı Kerim'de okunması gereken askeri miktarın okunmasıdır.

- **Secde**

Her rekatta vücudun belirli uzuvlarını yere koyarak iki defa yere kapanmaktır. Bu uzuvlar yüz, eller, dizler ve ayak parmaklarıdır.

- **Rüku**

Her rekatta eller dizlere varacak dercede sırtın eğilmesidir.

- **Kade-i Ahire (Son oturuş)**

Namazların son rekatlarında belli bir süre oturmaktır.

Namaza hazırlık şartları

Abdest

Abdest başta namaz olmak üzere bazı ibadetlerin yerine getirmeden önce yapılan bir tür temizliktir. Abdestin bozulmasına sebep olacak bazı durumlar vardır. Bunlar; tuvalet ihtiyacını gidermek, yellenmek, ağız dolusu kusmak, bayılmak, uyumak, vücudun herhangi bir yerinde kan ve irin akması şeklindedir.

1. Niyet ve Besmele

Abdeste niyet edilir ve "Bismillahirrahmanirrahim" denir.

2. Eller Yikanır

Eller bileklere kadar üç kere yikanır.

3. Ağız ve Burun

Ağız üç kere calkalanır, buruna su verlip üç kere temizlenir.

4. Yüz Yikanır

Yüz, alından çene altına kadar üç kere yikanır.

5. Kollar Yikanır

Sağ ve sol kol dirseklere kadar üç kere yikanır.

6. Baş ve Kulaklar

Baş mesh edilir, kulaklar ve ense silinir.

7. Ayaklar Yikanır

Ayaklar topuklara kadar üç kere yikanır.

8. Abdest Duası

"Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve Resuluh" duası okunur.

Gusül

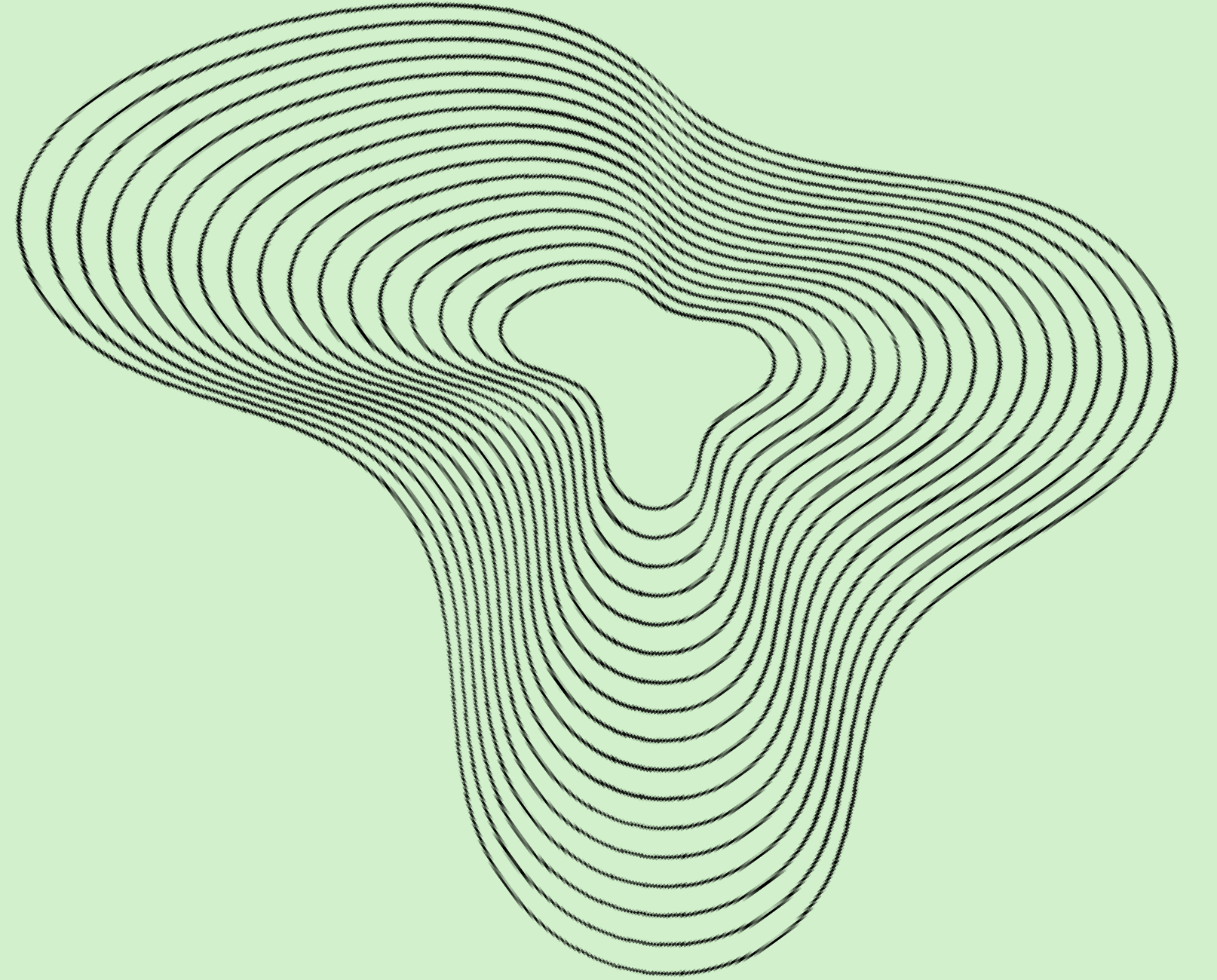
Vücutta kuru yer kalmayacak şekilde tepeden tırnağa yıkanmaya boy abdesti veya gusül denir. Gusül abdesti almak isteyen bir kimse önce niyet eder. Niyetten sonra üç defa suyla ağzını ve burnunu temizler. Son olarak tüm vücudunu kuru yer kalmayacak şekilde yıkar ve abdestini tamamlar.

Teyemmüm

Teyemmüm, suyun bulunmadığı veya kullanılmadığı ve suyun bulunsa bile vaktin çıkmasından endişelenildiği durumlarda toprak veya toprak türünden bir madde kullanılarak alınan abdesttir. Teyemmüm, hem abdest hem de gusül yerine kullanılabilir. Abdesti bozan durumların gerçekleşmesi veya suya ulaşılmasıyla teyemmüm abdesti bozulur. Teyemmüm ün alınışı besmele çekilerek niyet edilir. Eller toprağa sürülür, silkelenir ve yüz mesh edilir. Eller toprağa sürülerek sağ ve sol kol dirseklere kadar mesh edilir.

Namazın kılınışı

Akıllı olan ve ergenlik çağına girmiş her Müslüman'ın sabah, öğle, ikindi, akşam ve yatsı vakitlerinde günde beş defa namaz kılması farzdır. Hangi vakitlerde ve nasıl namaz kılınacağını Hz. Muhammed (sav) Müslümanlara öğretmiştir. Namaz, rekât adı verilen bölümlerden oluşur. Rekât, namazın kıyam, kıraat, rükû ve iki secdeden ibaret her bir bölümüdür. İki rekâtlı bir namazın kılınışını öğrenen bir kimse, genel olarak namaz kılmayı öğrenir. İki rekâtlı namazın kılınışı, sabah namazının farzı esas alınarak şöyle anlatılabilir.

1.Namaza Başlama

Namaza başlarken ilk olarak kibleye dönülür ve “niyet ettim Allah rızası için sabah namazının farzını kılmaya” diyerek niyet edilir. Erkekler ellerini kulak hizasına kadınlar ise omuz hizasına kadar kaldırır ve “Allahüekber” Allah en büyüktür.) diyerek namaza başlanır.

1.Kıyam ve Kıraat

Erkekler sağ eli, sol bileği kavrayacak şekilde göbük altında; kadınlar ise sağ eli sol elin üzerine koyarak göğüs üstünde bağlar.Bu şekilde ayakta durmaya “kıyam” denir. Kıyamda sırayla Sübhaneke duası, euzü- besmele, Fatiha suresi ve kısa bir sure veya birkaç ayet okunur. Buna da “kıraat” denir

3. Rükû

Kıyam bittikten sonra “Allahüekber” denilerek rükûya gidilir. Rükûda üç kez, “Sübhane Rabbiye'l-azîm” (Büyük Rabbim her türlü noksanlıktan münezzehtir.) denir. “Semiallahü limen hamideh” (Allah kendisine hamdedeni işitir.) denilerek rükûdan kalkılır ve ayakta, “Rabbenâ lekelhamd” (Rabbimiz hamt senin içindir.) denir.

4. Secde

“Allahüekber” denilerek secdeye varılır. Secde de üç kez “Sübhâne Rabbiye'l-a'lâ” (Yüce olan Rabbim her türlü noksanlıktan münezzehtir) denir. “Allahüekber” denilerek oturulur. Tekrar “Allahüekber” denilerek secdeye gidilir. İkinci secdede yine üç defa “Sübhâne Rabbi ye'l-a'lâ” denir. “Allahüekber” denilerek ikinci rekât için ayağa kalkılır. Böylece bir rekât tamamlanmış olur.

İkinci Rekat

Eller birinci rekâttaki gibi bağlanarak kıyamda yani ayakta durulur. Besmele çekilerek Fatiha suresi ile bir sure veya birkaç ayet okunur. Rükû ve secdeler yapılarak oturulur.

1.Son oturuş ve Selam

Son oturuşa ka'de-i ahîre denir. Son oturuşta sırasıyla Tahiyyat, Salli, Barik ve Rabbena duaları okunur. Baş önce sağa, sonra sola çevrilir ve her seferinde “Esselamü aleyküm ve rahmetullah” (Allah’ın selamı ve rahmeti üzerine olsun.) denilerek selam verilir ve namaz bitirilir.

Eğer kılınacak namaz iki rekattan fazla ise ikinci rekatin son oturuşunda tahiyat duasından sonra “Allahüekber” denilerek üçüncü rekâta kalkılır. Besmele çekilip Fatiha suresi okunur. Farz namazlarda Fatiha suresinden sonra başka bir sure veya ayet okunmadan rükû ve secde yapılır. Akşam namazının farzında, üçüncü rekâttan sonra son oturuş ve selam ile namaz bitirilir. Dört rekâtlı farz namazlarda, dördüncü rekât tıpkı üçüncü rekât gibi kılınarak son oturuşta ettehiyyatü, salli-barik, rabbena duaları okunur ve selam ile namaz tamamlanır.

VAKİTLER	SABAH	ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
İLK SÜNNET	2	4	4		4
FARZ	2	4	4	3	4
SON SÜNNET		2		2	2
VACİP					3
TOPLAM	4	10	8	5	10+3

Aynı renkte olan namazların kılınışı aynıdır ancak niyetleri farklıdır.

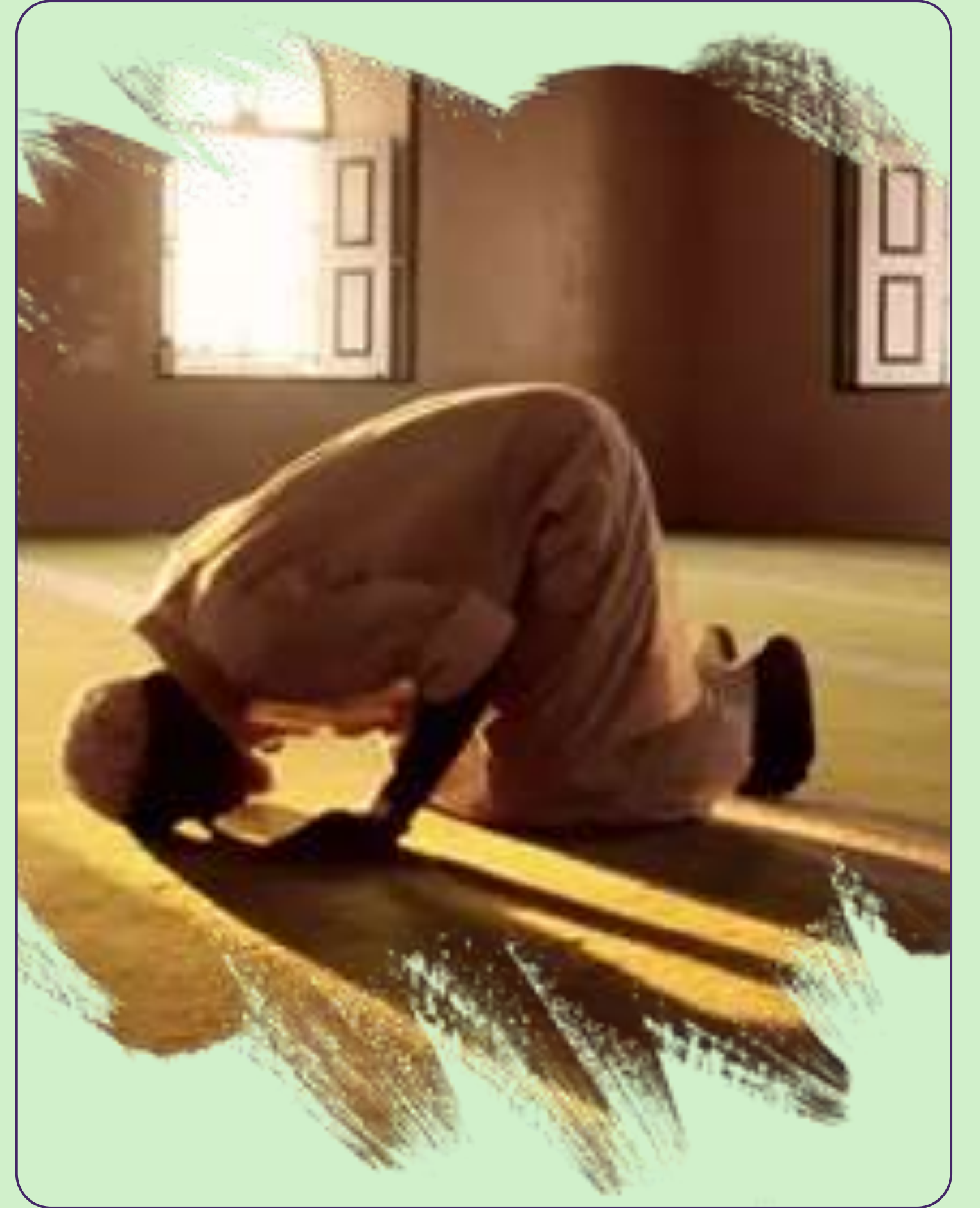
Cemaatle Namaz

Namaz hem bireysel hem de diğer insanlarla birlikte yapılabilen bir ibadettir. Ancak cemaatle kılınması daha fazilettir. İslam dininde birlik ve beraberlik önemsenmiş, bunun yansıması olarakta bazı namazların cemaatle kılınması emredilmiştir. Cuma namazı, Ramazan ve Kurban Bayramları namazları ve Cenaze namazı cemaatle kılınması farz olan namazlardır. Cemaatle kılınan namaz, bireysel olarak kılınan namazdan **27 kat fazilettir**. Cemaatle kılınan namaz toplumda yardımlaşmaya ve dayanışmayı da sağlamaktadır.

Namazın Kazandırdıkları

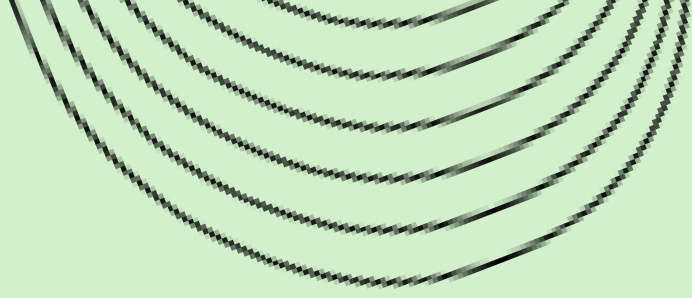
Namaz, bireyleri **kötülüklerden korur**, sabır ve huzur sağlar; Allah ile iletişimde kardeşlik ve dayanışmayı artırır. Nevi arınma yanında abdest sayesinde insan, maddi olarak da temizlenir. Namazlardan önce abdest alan kişi düzenli bir temizlik alışkanlığı kazanır. Namaz kılan kişi kulluk bilincinin şuurunu yaşar. Namaz kılan kişi Allah ile iletişim kurar, dua ve isteklerini doğrudan ona iletir. Hz. Peygamber (s.a.v) namazı, bir kişinin evinin önünde akan ırmağa, bu ırmaktan günde beş defa yıkanması sonucundan kir kalmamasını ise namazın kılmaya benzetmiştir. Aynı safta omuz omuza vererek Allah (cc) katında eşit olduklarının bilincine ulaşırlar. Böylece müminler arasındaki ırk, renk, dil, sosyal statü gibi ayrımları ortadan kalkar.

Tahiyyat Duası

Tahiyyat; selam, ikram, hürmet ve ibadet anlamına gelmektedir. Tahiyyat duası, namazlarda kade-i ahire'de oturulduğunda okunmaktadır. Bu dua, miraç hadisesi esnasında Allah ile Hz. Peygamber arasında geçmiş olan konuşmadır. Bu konuşmada Yüce Allah Hz. Muhammed'e (sav) rahmet, bereket ve esenlik dilemektedir. Hz. Peygamber Tahiyyat duasını bir sure gibi ashabına öğretmiş ve ezberletmiştir.

Okunuşu

Etteḥiyyâtü, Lillâhi, Vessalavâtü ,
Vettayyibât Esselâmü aleyke, Eyyü
hennebiyyü, Veraḥmetul lâhi ve berekâtuh
Esselâmu aleynâ, Ve alâ ibâdillâhissâlihîn
Eşhedü ellâ ilâhe illallâh, Ve eşhedü enne
Muḥammeden abdü hû ve rasûlüh

Anlamı

Selam, rahmet ve bütün güzellikler, iyilikler
Allah içindir. Ey Peygamber! Allah'ın
rahmeti, bereketi ve selamı senin üzerine
olsun. Selam, bize ve Allah'ın iyi kullarının
üzerine olsun. Tanıklık ederim ki Allah'tan
başka ilah yoktur. Yine tanıklık ederim ki
Muhammed onun kulu ve elçisidir.

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ.
السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.
السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

İletişim Bilgileri

Wep Sitesi

<https://ogrennetakademi.com/>

Sosyal Medya (Instagram)

ogrennet_akademi

